

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 13.10.2021

OYA ERSOY

İstanbul Milletvekili

2020 yılı Sayıştay denetim raporlarında Sayıştay denetçileri, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın çok sayıda bulgu elde etmiştir.

Sayıştay tarafından çok sayıda bulgu ortaya konmuştur. Kuruma ait binaların yenilenmesine ilişkin harcamaların kanunda ve yönetmelikte belirlenen tutarın çok üzerinde yapılması, kuruma ait binaların mevcut tapu durumuna uymayan şekilde kullanılması, Kamu İhale Kanununa aykırı olarak yasaklı şirketlerden doğrudan alım yapılması ve yine kanuna aykırı olarak ihaleye çıkılmadan TÜRKSAT A.Ş.'den doğrudan alım yapılmasına ilişkin bulgularına yer verilmiştir.

Sayıştay tarafından elde edilen bulgular;

BULGU : Bakanlığın Kullanımında Bulunan Taşınmazlara İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması

a) Bazı Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Bakanlık adına tahsis edilmiş taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı ve ilgili taşınmazların cins tashihlerinin yapılmadığı görülmüştür.

...

Bahsi geçen Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde, kamu idarelerinin mülkiyetlerinde bulunan taşınmazların mevcut durumları ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların kamu idaresinde mevcut kullanım şekilleriyle muhasebe kayıtlarına alınacağı ve

kamu idarelerinin taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları arasındaki farklılıkları gidermek için cins tashihi işlemini yapması gerektiği belirtilmiştir.

64 ile ait olan taşınmaz dosyalarına konulmuş 628 adet taşınmaz tapu senedi ve tapu senetlerinin ait olduğu parsellerde yer alan taşınmazların niteliği karşılıklı olarak incelenmiştir. Bu taşınmazlardan 399 tanesinde ilgili taşınmazın tapuda görünen haliyle Kurum tarafından mevcut kullanım şekillerinin farklı olduğu tespit edilmiştir.

e) Değer Artırıcı Nitelikteki Harcamaların İlgili Maddi Duran Varlık Hesabında Takip Edilmemesi

Binalar için yapılan değer artırıcı nitelikteki harcamaların, ilgili maddi duran varlığın 252 Binalar Hesabında kayıtlı değerine eklenerek aktifleştirilmesi gerekirken ilgili harcamaların bu şekilde kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesine göre, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000 TL'yi aşan harcamalar değer artırıcı harcama olarak kabul edilecektir. Daha önceki dönemlerde tamamen amorti edilmiş olan duran varlıklar için yapılan harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenmeksizin doğrudan giderleştirilecekken henüz amortisman ayırma süresini tamamlamamış olan duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar varlığın maliyet bedeline eklenip kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılır.

Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden illerde yapılan ihaleler incelendiğinde; büyük kapsamlı onarım işleri, kalorifer kazanı yenileme, doğalgaz dönüşüm işleri, erişilebilirlik tadilatları, elektrik tesisatının yenilenmesi gibi maliyeti yukarıda belirtilen tutardan yüksek olan değer artırıcı harcamalar yapıldığı görülmüştür. 252 Binalar Hesabına yıl içinde yapılmış olan kayıtlar incelendiğinde belirtilen değer artırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlık hesabına kaydedilmediği anlaşılmıştır. Kaldı ki, ilgili harcama birimlerine ilişkin binaların genellikle muhasebe kayıtlarında takip edilmemesi nedeniyle ilgili değer artırıcı harcamaların maddi duran varlık hesaplarında izlenmesi mümkün görünmemektedir.

BULGU : İşçiler İçin Ayrılması Gereken Kıdem Tazminatı Tutarlarının Muhasebe Hesaplarında Hatalı Görünmesi

Bakanlığın 81 ilde bulunan teşkilatındaki tüm illerde işçi niteliğinde çalıştırılan personelin bulunmasına rağmen çoğu ilde kıdem tazminatı karşılıklarının ayrılmaması ve karşılık ayrılan bazı illerde ise tüm harcama birimlerinin kıdem tazminatları için karşılık ayırmaması nedeniyle 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının muhasebe kayıtlarında hatalı görünmesine neden olunmaktadır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 291'inci maddesine göre, ilgili mevzuatı uyarınca belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması; aynı Yönetmelik'in 342'nci maddesine göre ise, uzun vadeli olan kıdem tazminatlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Aynı zamanda, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesinde belirtilen ihtiyatlılık ilkesi gereği bu Yönetmelik'te belirtilen durumlarda ayrılan karşılıkların gider olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Anılan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi sonucunda, muhasebenin ihtiyatlılık kavramı uyarınca işçilerin çalıştıkları günler için ödenmesi muhtemel kıdem tazminatı tutarlarının dönem sonu itibariyle muhasebe kayıtlarında gösterilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bakanlık birimlerinin kıdem tazminatı karşılığı ayırma işlemlerinin incelenmesi neticesinde hatalı uygulamaların olduğu ve bu nedenle de 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının muhasebe kayıtlarında eksik görüldüğü tespit edilmiştir.

Bu itibarla, muhasebenin ihtiyatlılık kavramı gereği ödenmesi muhtemel olan kıdem tazminatı karşılıklarının Bakanlığın birimleri itibariyle tam olarak hesaplanarak muhasebe kayıtlarına alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU : Doğrudan Temin İşlemlerinde Yasaklılık Sorgulaması ve EKAP Kaydı İşlemlerinin Yapılmaması

Bakanlık merkez birimleri tarafından yapılan bazı satın alımlarda, isteklilerin yasaklılık sorgusu yapılmadığı ve alıma ilişkin Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) kaydı oluşturulmadığı halde doğrudan temin yönteminin kullanıldığı görülmüştür.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak diğer işlemleri düzenleyen 30.9.2'nci maddesinde ise, doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinde kayıt altına alınacağı ifade edilmiştir.

53884

Bakanlık birimlerinin doğrudan temin işlemlerinin incelenmesi neticesinde, işlem dosyalarından bazılarında yasaklılık sorgusunun, bazılarında ise EKAP kayıtlarına ilişkin belgelerin olmadığı görülmüştür. İlgili birimlerle yapılan görüşmelerde, çeşitli gerekçelerle bu işlemlerin yapılmadığı anlaşılmıştır.

BULGU : Kamu İhale Kanunundan İstisna Tutulmayan Bazı Mal Alımlarının İstisna Kapsamında Değerlendirilerek Türksat A.Ş.'den Temin Edilmesi

Kurumun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olan bazı mal alımlarını 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nda belirtilen istisna hükmü kapsamında değerlendirerek ihale yapmaksızın Türksat A.Ş.'den temin ettiği görülmüştür.

406 sayılı Kanun ile e-Devlet ile ilgili bilgi ve iletişim teknolojileri hizmetleri kapsamında Türksat A.Ş.'den yapılacak hizmet alımları Kamu İhale Kanunu'ndan istisna tutulmuş olup mal alımları istisna kapsamına alınmamıştır. Ancak, ilgili ödeme evrakları, sözleşmeler ve eklerinin incelenmesi sonucunda; Kurumun mal alımı niteliğindeki atak önleme cihazı, yönlendirici (router) cihazı, güvenlik duvarı cihazı ve lisansı, bant genişliği yönetim cihazı, rack tipi sunucu alımı ve bilgi güvenliğinin sağlanmasına yönelik bazı lisansların teminini 4734 sayılı Kanun hükümlerinde belirtilen alım usullerine uymaksızın doğrudan Türksat A.Ş.'den temin ettiği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlık adına tahsis edilmiş taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı Sayıştay Denetim Raporunda tespit edilmiştir. Sayıştay raporuna konulan bu taşınmazlar hangi illerde yer almaktadır? Kurumunuz bu taşınmazları hangi amaçla kullanmaktadır?
2. Kuruma ait binalar için yapılan değer arttırıcı nitelikteki harcamaların yönetmelikte belirlenmiş olmasına rağmen Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden illerde yapılan ihaleler incelendiğinde yönetmelikte belirlenen tutarın üzerinde değer arttırıcı harcamalar yapılmıştır. Söz konusu işlemler nelerdir? Bu işlemler için hangi şirketlerden ihale yolu ile alım yapılmıştır? Bu işlemler için şirketlere ne kadar ödenmiştir?
3. Bakanlığın 81 ilinde bulunan teşkilatlarında işçi kadrosundaki personelin kıdem tazminatı karşılıkları ayrılıp muhasebeleştirilmemiştir. İşçi statüsündeki personelin kanundan gelen hakkı olan kıdem tazminatının ayrılmaması konusunda il teşkilatları hakkında bir soruşturma yürütülmekte midir? işçi statüsündeki personelin kıdem

53584

tazminatları kaç yıldır hesaplanmamaktadır? Geçmişten bugüne hesaplanmamış olan toplam tutar ne kadardır?

4. Bakanlık merkez birimleri tarafından yapılan bazı satın alımlarda, isteklilerin yasaklılık sorgusu yapılmadığı ve alıma ilişkin Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) kaydı oluşturulmadığı halde doğrudan temin yönteminin kullanıldığı görülmüştür. Bakanlığınız hangi yasaklı şirketlerden satın alım yapmıştır? Bakanlığınız bu şirketlere aldığı hizmet karşılığında ne kadarlık bir ödeme yapmıştır?
5. Kurumun 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında olan bazı mal alımlarını 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu'nda belirtilen istisna hükmü kapsamında değerlendirerek ihale yapmaksızın Türksat A.Ş.'den temin ettiği görülmüştür. Kanuna aykırı şekilde gerçekleştirilen söz konusu hizmet alımları için TÜRKSAT A.Ş.'ye ne kadar ödeme yapılmıştır?